

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Osaamistarvekompassi

Ohjaustyössä

13.9.2024

Satu Meriluoto

Osaamistarvekompassi.fi

- Jotpan ennakoititiedon palvelu, joka tarjoaa asiantuntijoille tietoa työelämässä nyt ja lähitulevaisuudessa tarvittavasta osaamisesta
 - Kohderyhminä **asiantuntijat**:
 - koulutuksen järjestäjät
 - ohjaus- ja neuvontatahot
 - alueelliset työ- ja elinkeinopalvelut sekä ennakoititahot
- Tavoitteena tukea ennakoivasti
 - työn ja osaamisen kohtaannon paranemista
 - jatkuvan oppimisen palveluiden kehittämistä

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa)

- Analysoi työelämän osaamis- ja työvoimatarpeita koskevaa ennakoititietoa
- Rahoittaa työkäisille tarkoitettuja tutkintoa lyhyempiä koulutuksia
- Kehittää tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja
- Tukee alueellista ja muuta yhteistyötä
- Edistää jatkuvan oppimisen vaikuttavuutta.

Strateginen
tavoite

Jotpan ennakoitkysymykset

- Osaamistarvekompassi heijastelee Jotpan ennakoitkysymyksiä
 - Mitä on työikäisten tarvitsema uusi osaaminen?
 - Millä aloilla osaamisrakenne muuttuu lähitulevaisuudessa merkittävimmin?
 - Mitä uusia osaamistarpeita on tunnistettavissa erityisesti työvoiman alitarjonta-aloilla ja uusilla, vasta kehitymässä olevilla aloilla?
 - Millä tavoin voidaan edistää positiivisia työmarkkinasiirtymiä?
 - Ammattialojen välillä ylitarjonta-aloilta alitarjonta-aloille?
 - Työvoiman ulkopuolelta alitarjonta-alojen työllisiksi?
 - Työllisten siirtymiä vakinaisiin ja tulotasoltaan nykyistä parempiin tehtäviin (ml. ilman perustutkintoa olevat työlliset)?
- Nämä ovat myös ohjauksen kehittämisen ja sen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ennakoitkysymyksiä

Ohjaajan asiakkaan ennakoitukysymykset

- Mihin ammattiin opiskella, jotta on varmasti töitä tulevaisuudessa?
- Mihin töihin voisin päästä, kun kokemukseni on y?
- Millä lyhyellä koulutuksella voisin siirtyä ammatistani z ammattiin x?

”Ennakointitieto ohjauksessa” –teema pakotti meidät ravistelemaan ajatuksiamme ammasteista.

Seppä

Lääkäri

Keskiaika

Raitiovaunun rahastaja

Tukkijätkä

1900-luvun alku

Onko ammatissani varmasti töitä myös tulevaisuudessa?

Videovuokraamo-yrittäjä

Metsäkoneen kuljettaja

1970-luku

Aurinkoproteiiniviljelijä?
Nanobottikirurgi?
Robotin brändivalmentaja?

2040-luku

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Tulevaisuustieto ja ohjaus

- Ohjauksessa on iät ja ajat operoitu tulevaisuustiedolla, kun on tuettu asiakkaiden kykyä suunnitella omaa elämäänsä eteenpäin.
- Tulevaisuustieto on siis aina ollut läsnä ohjauksessa, vaikka ehkä näkymättömänä
- Yritimme tehdä näkymättömään näkyväksi ja jopa ymmärrettäväksi ja ohjauksessa hyödynnettäväksi.
- Ennakointitieto ja sen hyödyntäminen ohjauksessa ravisteli jopa käsitystämme siitä, mitä on tieto.
 - Tulevaisuuteen kohdistuva tieto on siinä rajoilla, voidaanko sitä tieteellisessä mielessä edes kutsua tiedoksi. Laskelmia, ennusteita ja skenaarioita voidaan laatia, mutta lopulta ainoa tapa todentaa ennusteet on antaa ajan kulua ja kokea tulevaisuus

Asiakkaan ennakointikysymykset osaamisten kielelle

Kysymykset nyt

- Mihin ammattiin opiskella, jotta on varmasti töitä tulevaisuudessa?
- Mihin töihin voisin päästä, kun kokemukseni on y?
- Millä lyhyellä koulutuksella voisin siirtyä ammatistani ammattiin x?

OTK vastaa kysymyksiin

- Millä osaamisella työllistyy varmasti tulevaisuudessa?
- Mihin töihin voisin päästä, kun osaamiseni on x, y ja z?
- Millä osaamisella voisin siirtyä tehtävästäni z tehtävään x?

Ohjaajan käsitteistöä osaamisina

Kiinnostus

Hyvä motivaatio kehittää osaamista

Vahvuus

Asia, jonka osaa jo hyvin

Ammatti

Osaamisten joukko, jota muutkin tarvitsevat ja jonka avulla pärjää maailmassa.

Osaamisten kautta

- Ei tarkastella ihmisen ominaisuuksia eikä varsinkaan ammatin vaatimia tietoja ja taitoja muuttumattomina, vaan kehittyvänä
- Osaamistarvekompassissa pääosassa eivät ole ammattialat tai koulutusalat, vaan osaamiset
- Osaamisten ryhmittelyssä hyödynnetään Osaamisen ennakointifoorumin (OEF) käyttämää ammattialaluokitusta sekä osin OPH:n ennakoinnin tuottamaa osaamisluokitusta
 - Osaamistarpeista mahdollista saada OPH:n palveluista näkymää vuoteen 2030
- Ajantasainen tilannekuva työmarkkinoiden osaamiskysynnästä tuo hyötyä ohjaukseen
 - Ohjaustahot voivat hyödyntää tietoa tulevaisuuttaan suunnittelevien asiakkaiden kanssa
 - Alueelliset työ- ja elinkeinopalvelut hyötyvät osaamisdatan lisäksi tutkintoennusteraporteista ja työmarkkinasiirtymäaineistoista

Osaamisdata

- Osaamisdata on peräisin big datasta: työpaikkailmoituksista, investointidatasta, tutkimusjulkaisudatasta. Lisäksi on vielä käytössä suuri kielimalli OpenAI.
- Osaamisdata julkaistaan vuorovaikutteisina Power BI -raportteina
 - Osaamiset 2024
 - Osaamiset ammattialoittain 2024
 - Tulossa myös raportteja tutkintojen osaamisdatasta
- Aikavälit osaamistarpeiden ennakoinnissa
 - Pitkä (10–15 vuotta)
 - Tieto hyödyllistä koulutuksen järjestäjille (tutkintokoulutuksen kehittäminen) tai ohjaustahoille (tutkintokoulutuksen valinta ja työllistymismahdollisuudet tutkinnon jälkeen)
 - Keskipitkä (5–9 vuotta)
 - Tieto hyödyllistä koulutuksen järjestäjille (tutkintokoulutuksen kehittäminen), ohjaustahoille (asiakkaan tutkintokoulutuksen valinta ja työllistymismahdollisuudet tutkinnon jälkeen) tai alueellisille työ- ja elinkeinopalveluiden kehittäjille
 - Lyhyt (0–4 vuotta)
 - Jotpan tehtävä - työelämässä heti tai lähitulevaisuudessa tarvittava osaaminen
 - Tieto hyödyllistä jatkuvan oppimisen palvelujen kehittäjille, ohjaustahoille (asiakkaan osaamisen kehittäminen heti ja lähitulevaisuudessa) sekä alueellisille työ- ja elinkeinopalveluiden kehittäjille lyhyellä tähtäimellä

Laura, 24
Maisteriopiskelija

Marja-Leena, 52
Uuden suunnan etsijä

Kimmo, 42
Aikuinen alanvaihtaja

Elias, 15
Peruskoulun päättävä

Tukimateriaali ohjaajille

Tukimateriaali ohjaustyötä tekeville

- Asiakkaita koulutus- ja uravalinnoissaan ohjaavat asiantuntijat ovat ennakoitiedon hyödyntäjinä uusi ryhmä.
- Osaamistarvekompassi on muillekin kohderyhmille kuin ohjaajille, esim. koulutuksen kehittäjille
- Osaamistarvekompassissa on paljon tietoa ja se vaatii jonkin verran paneutumista
- Siksi tukimateriaali Osaamistarvekompassin käytöstä. Tavoitteena on, että uusi tieto löytäisi hyödyntäjänsä ja että hyödyntäjät
 - ymmärtävät ennakoitiedon luonteen ja epävarmuustekijät
 - osaavat soveltaa tietoa ohjauksen eettisistä lähtökohdista
 - löytävät Osaamistarvekompassista omille asiakkailleen soveltuvan tiedon
 - osaavat käyttää osaamisen ennakoinnin perussanastoa niin, että asiakaskin ymmärtää esitetyn tiedon luonteen
 - osaavat myös etsiä verkosta lisätietoa, jos Osaamistarvekompassissa julkaistu tieto ei riitä kaikkiin asiakastarpeisiin

- Tukimateriaali sisältää 4 osiota
- Se sisältää myös
 - Videoita
 - Tekstiä
 - Pohdintatehtäviä
 - Asiakasesimerkkejä
- Varsinaiset käyttöohjevideot tehdään syksyllä 2024
- Löydät sen sivulta: [Tukimateriaali ohjaustyötä tekeville](#)

Mitä on ennakointitieto

Osa 1: Opi tunnistamaan ennakointitiedon lähteet ja erityisluonne.

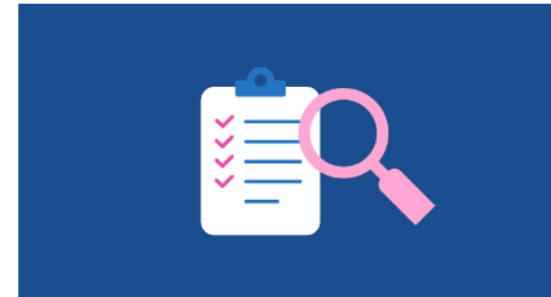
Ennakointitieto ohjaustyössä

Osa 2: Opi hyödyntämään ennakointitietoa ohjaustyössä.

Osaamistarvekompassi asiakastyössä

Osa 3: Opi soveltamaan Osaamistarvekompassin tietosisältöjä asiakastilanteissa.

Kertaus ja usein kysytyä

Osa 4: Kertaa ja syvennä oppimaasi.

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Katsotaan Osaamistarve- kompassia

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Kiitos!

Omnia mutantur et
nos mutamur in illis.

Ajat muuttuvat ja me
muutumme niiden
mukana.